

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa B. spółki z o.o. z siedzibą w W.
przeciwko Zarządcy masy sanacyjnej P.Polska spółki z o.o.
w restrukturyzacji z siedzibą w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2017 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 21 grudnia 2016 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony
powodowej kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem
kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny odrzucił nieopłaconą skargę kasacyjną zarządcy masy sanacyjnej pozwanego, po uprzednim oddaleniu postanowieniem z dnia 29 listopada 2016 r. zawartego w skardze kasacyjnej wniosku skarżącego o zwolnienie od opłaty od skargi. Sąd Apelacyjny odrzucając skargę przyjął, że tygodniowy termin do jej opłacenia, zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., rozpoczął bieg od dnia doręczenia pełnomocnikowi skarżącego postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego pozwany zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. art. 103 u.k.s.c., co doprowadziło do odmowy zwolnienia go z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od skargi kasacyjnej. Wniósł o dokonanie na podstawie art. 380 k.p.c. kontroli i zmianę postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 29 listopada 2016 r., a w konsekwencji zwolnienie pozwanego od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej oraz o uchylenie zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W razie wniesienia przez stronę zastępowaną przez radcę prawnego (adwokata, rzecznika patentowego) skargi kasacyjnej, od której stosownie do wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia pobiera się opłatę stałą lub stosunkową, sąd drugiej instancji, po doręczeniu postanowienia oddalającego w całości lub w części wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych oraz bezskutecznym upływie terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych (jedn. tekst Dz.U. z 2016 r., poz. 623) odrzuca skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. (uchwała składu

7 sędziów SN z dnia 16 marca 2017 r., III CZP 82/16 zasada prawna, dotychczas nie publ.). Zawodowy pełnomocnik strony, do którego ma zastosowanie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. jest zobowiązany do uiszczenia należnej opłaty od skargi kasacyjnej w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia o oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym.

Zasadnie więc Sąd Apelacyjny uznał, że termin do opłacenia skargi kasacyjnej przez skarżącego rozpoczął bieg od dnia doręczenia jego pełnomocnikowi postanowienia oddającego wniosek o zwolnienie od opłaty należnej od skargi i upłynął bezskutecznie.

Trafnie też ocenił Sąd Apelacyjny możliwość uiszczenia tej opłaty (wynoszącej 10 761 zł) przez skarżącego, który nie kwestionując w zażaleniu przesłanek i podstaw tej oceny, podważa wnioski wyprowadzone z przedłożonych dokumentów dotyczących jego sytuacji finansowej. Wynika z nich, że mimo podkreślanych trudności finansowych pozwany nadal prowadzi działalność gospodarczą i z tego tytułu z samej sprzedaży uzyskał w 2015 r. przychód w kwocie 624 287 097,60 zł. Jednoczenie z samych wyliczeń wskaźników rentowności przedsiębiorstwa, przy jednoczesnym braku udokumentowania posiadanych aktywów nie wynika, że skarżący nie dysponuje środkami finansowymi w wysokości należnej opłaty od skargi kasacyjnej. Przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych stronie, na której wniosek otwarte zostało postępowanie sanacyjne, uzależnione jest od wykazania, przez nią, że jej aktywa nie pozwalają na pokrycie tych kosztów.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych, stanowiąca pomoc państwa dla podmiotów, które ze względu na trudną sytuację materialną nie mogą ponieść tych kosztów ma charakter wyjątkowy. Dlatego przejściowe trudności materialne, na które w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą powołuje się skarżący, co do zasady nie stanowią podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych (zob. postanowienie SN z dnia 17 maja 2012 r., I CZ 55/12, nie publ.). Posiadanie środków finansowych zapewniających dostęp do sądu stanowi element działalności gospodarczej, a co za tym idzie związane z tym koszty sądowe przedsiębiorca powinien uwzględnić w racjonalnym planowaniu

wydatków związanych z tą działalnością, traktując je równoważnie z innymi obowiązkami finansowymi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2013 r, IV CZ 144/12, nie publ. i z dnia 28 maja 2013 r.. V CZ 2/13, nie publ.).

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu stosownie do art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

kc

jw